

MISCELLANEA

LOCUIREA COȚOFENI DE LA DEVA — „STRADA LENIN”

MIHAI ROTEA

În anul 1976, la săparea fundației blocului C₁ de pe strada V. I. Lenin din municipiul Deva, au fost descoperite fragmente ceramice, unelte de piatră și urme de arsură. Înștiințați, reprezentanții Muzeului din Deva¹ au făcut observațiile arheologice necesare, fără a putea întreprinde însă, o cercetare sistematică.

Din punct de vedere stratigrafic depunerea a apărut la adâncimea de 2,15 — 2,25 m. Menționăm că ea este discontinuă, deci nu formează un strat de cultură compact.

Ceramica, pe baza facturii și a tehnicii de ardere, poate fi împărțită în două categorii: uz comun și semifină.

În compoziția pastei există nisip cu bob mare, pietricele, bucățele de calcar, paiete de mică (la specia de uz comun) și nisip fin, paiete de mică, ml (la specia semifină).

Culoarea materialului ceramic variază de la cărămiziu (cu nuanțe rosatic sau brun), la cenușiu și negru. Pereții vaselor la specia semifină sînt acoperiți cu un slip lustruit de culoare brun — cafenie.

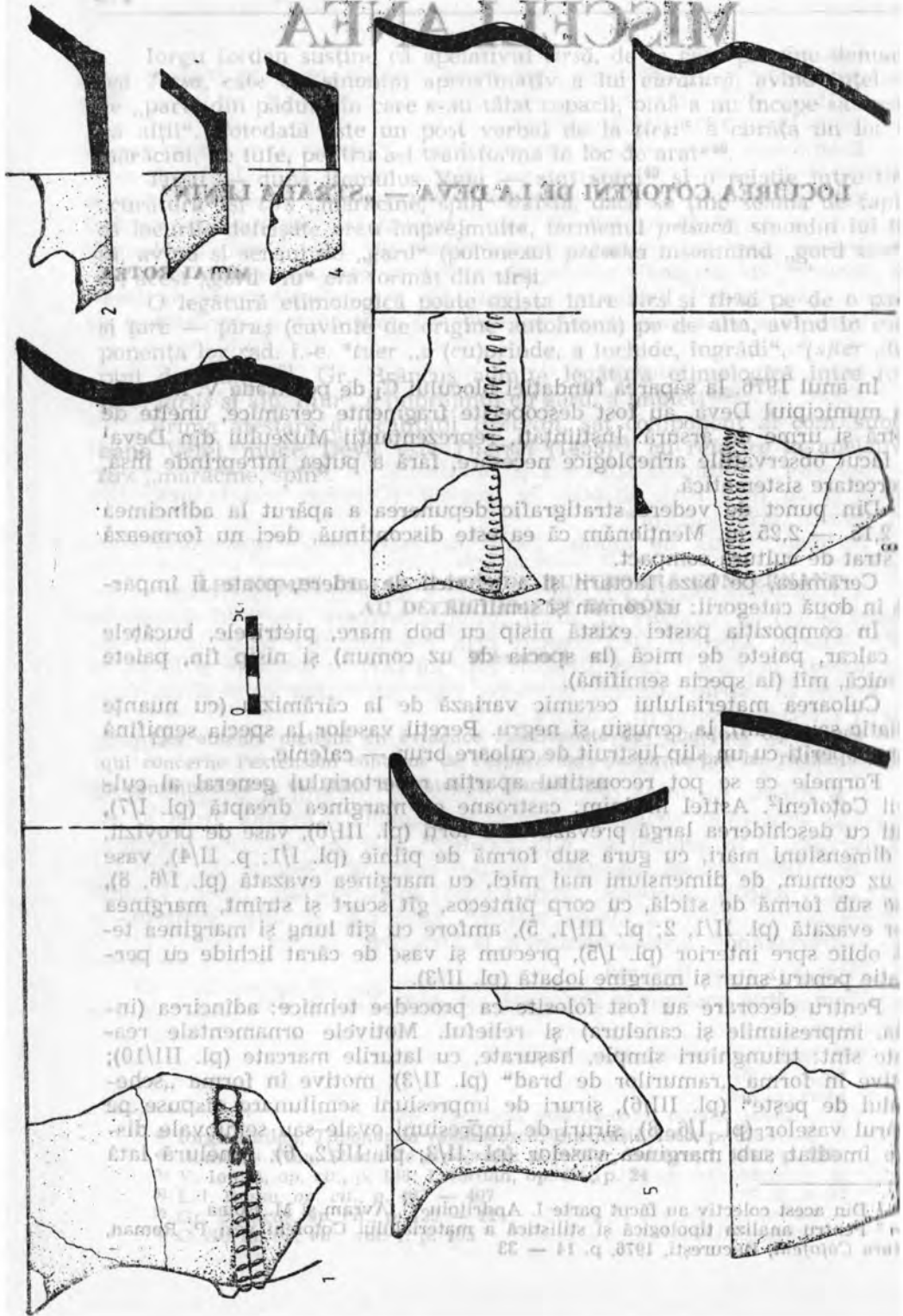
Formele ce se pot reconstitui aparțin repertoriului general al culturii Coțofeni². Astfel întîlnim: castroane cu marginea dreaptă (pl. I/7), cești cu deschiderea largă prevăzute cu torți (pl. III/6), vase de provizii, de dimensiuni mari, cu gura sub formă de pilnie (pl. I/1; p. II/4), vase de uz comun, de dimensiuni mai mici, cu marginea evazată (pl. I/6, 8), vase sub formă de sticlă, cu corp pîntecos, gît scurt și strîmt, marginea ușor evazată (pl. II/1, 2; pl. III/1, 5), amfore cu gît lung și marginea teșită oblic spre interior (pl. I/5), precum și vase de cărat lichide cu perforație pentru șnur și margine lobată (pl. II/3).

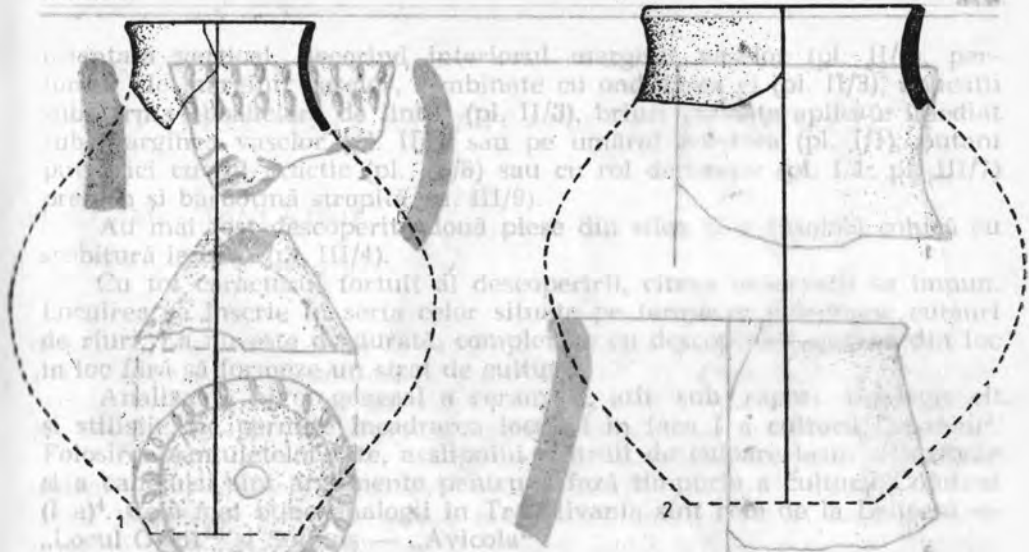
Pentru decorare au fost folosite ca procedee tehnice: adîncirea (încrețirea, impresiunile și canelura) și relief. Motivele ornamentale realizate sînt: triunghiuri simple, hașurate, cu laturile marcate (pl. III/10); motive în forma „ramurilor de brad” (pl. II/3), motive în forma „scheletului de pește” (pl. III/6), șiruri de impresiuni semilunare dispuse pe umărul vaselor (pl. I/6, 8), șiruri de impresiuni ovale sau semiovale dispuse imediat sub marginea vaselor (pl. II/3; pl. III/2, 6), canelură lată

¹ Din acest colectiv au făcut parte I. Andrițoiu, C. Avram și M. Rotea

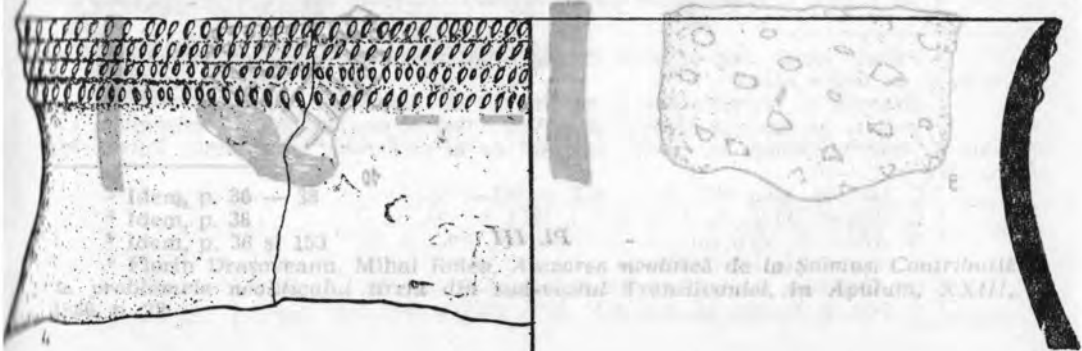
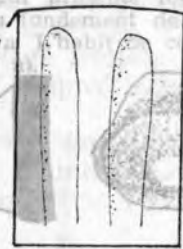
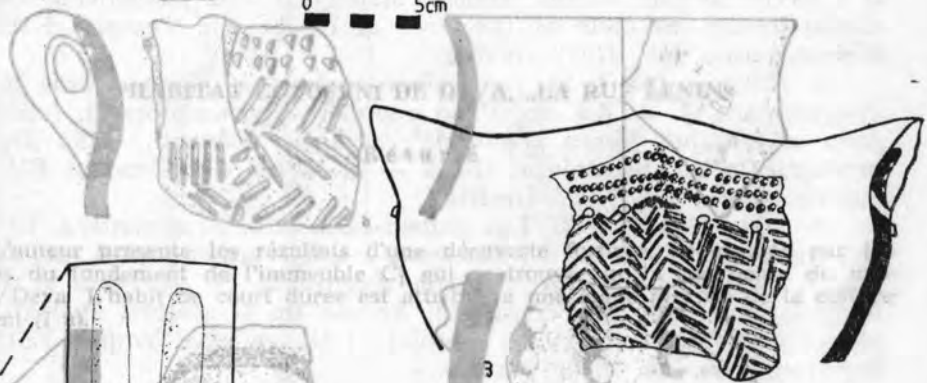
² Pentru analiza tipologică și stilistică a materialului Coțofeni vezi P. Roman, *Cultura Coțofeni*, București, 1976, p. 14 — 33

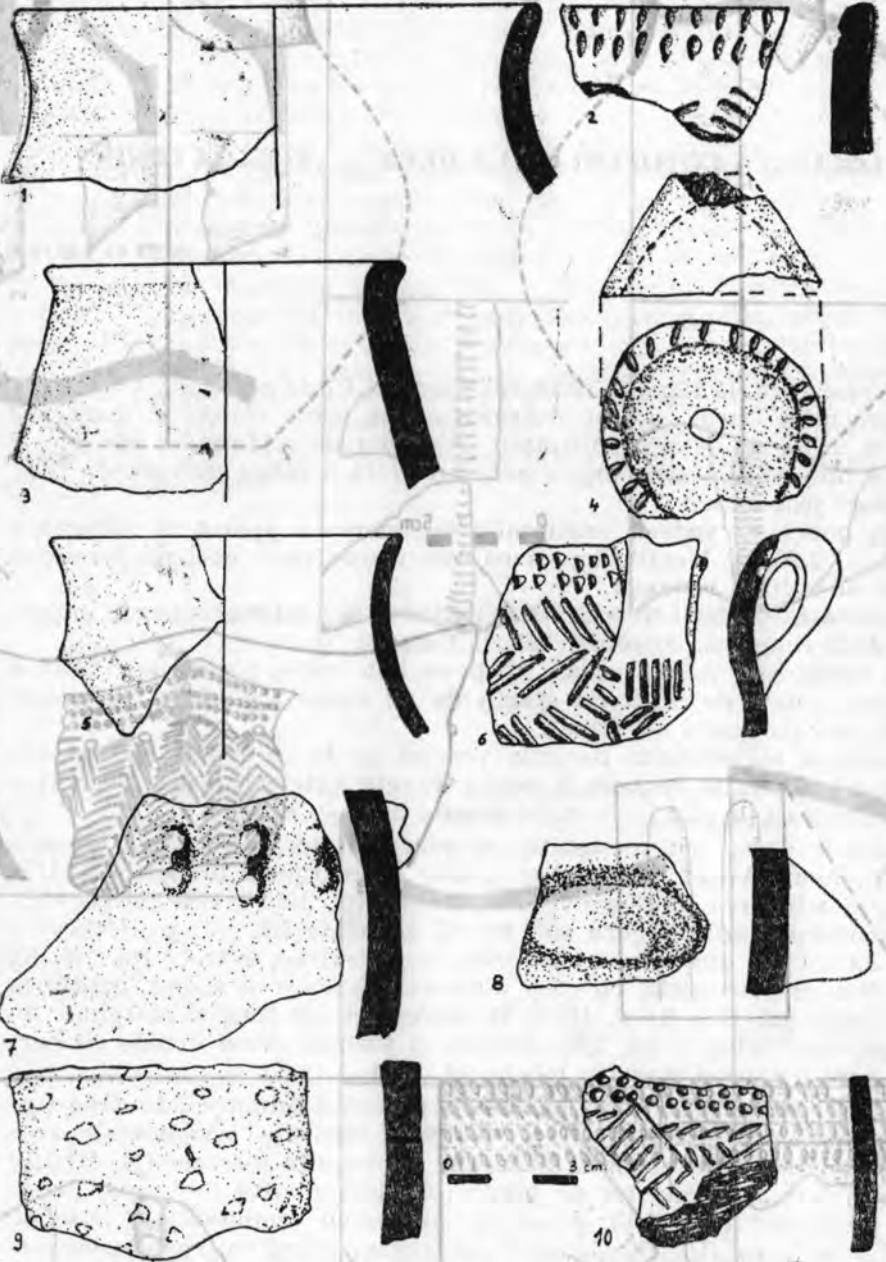
LOCUREA COTOENI DE LA DEVA —

0 5cm

Pl. III

orientată vertical, decorând interiorul marginii vaselor (pl. II/4), perforații ale marginii vaselor, combinate cu ondulara ei (pl. II/3), aplicații sub forma „boabelor“ de linte“ (pl. II/3), briuri crestate aplicate imediat sub marginea vaselor (pl. II/4) sau pe umărul acestora (pl. I/1), butoni puternici cu rol practic (pl. III/8) sau cu rol decorativ (pl. I/1; pl. III/7) precum și barbotină stropită (pl. III/9).

Au mai fost descoperite două piese din silix și o fusaiolă conică cu scobitură la bază (pl. III/4).

Cu tot caracterul fortuit al descoperirii, câteva observații se impun. Locuirea se înscrie în seria celor situate pe terase ce mărginesc cursuri de riuri. Ea nu este de durată, complexe cu descoperiri aparținând din loc în loc fără să formeze un strat de cultură.

Analiza la nivel general a ceramicii, atât sub raport tipologic cât și stilistic, ne permite încadrarea locuirii în faza I a culturii Cotofeni³. Folosirea șantulețelor late, a slipului lustruit de culoare brun — cafenie și a canelurii sînt argumente pentru o fază timpurie a culturii Cotofeni (I a)⁴. Cele mai bune analogii în Transilvania sînt cele de la Lelicea — „Locul Oprit“⁵ și Șoimuș — „Avicola“⁶.

L'HABITAT COTOFENI DE DEVA, „LA RUE LENIN“

Résumé

L'auteur présente les résultats d'une découverte fortuite, déterminée par les fouilles du fondement de l'immeuble C₁ qui se trouve sur la rue Lenin du municipe Deva. L'habit de court durée est attribué à une étape précoce de la culture Cotofeni (I a).

³ Idem, p. 36 — 38

⁴ Idem, p. 38

⁵ Idem, p. 38 și 153

⁶ Florin Drașoveanu, Mihai Rota, *Așezarea neolitică de la Șoimuș. Contribuții la problemele neoliticului târziu din sud-vestul Transilvaniei, în Apulum, XXIII, 1986, p. 22*